

Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2012-1-11 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 12-13/385-114
Karar Tarihi : 21.03.2012

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Dr. Murat ÇETİNKAYA,
Reşit GÜRPINAR, Prof. Dr. Metin TOPRAK

B. RAPORTÖRLER: Selen Yersu ŞAHİN, Emine TOKGÖZ

C. BAŞVURUDA

BULUNAN :- Gizlilik talebi bulunmaktadır.

20 **D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILAN:**

Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.
Sancak Mah. Yeni İstanbul Cad. No: 92 Selçuklu / Konya

E. DOSYA KONUSU: Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.'ye yapılan elektrik faturası ödemelerinde kredi kartı kullanılması halinde yalnızca Garanti Bankası'nın kredi kartlarının kabul edildiği; diğer kredi kartları ile yapılan ödemelerin kabul edilmediği iddiası.

30 **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle; Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.'ye yapılan elektrik faturası ödemelerinde kredi kartı kullanılması halinde yalnızca Garanti Bankası'nın kredi kartlarının kabul edildiği; diğer bankalara ait kredi kartlarının kabul edilmediği; söz konusu uygulamanın, tüketiciler üzerinde, belirli bir bankanın kredi kartının kullanılması yönünde psikolojik baskı oluşturduğu ifade edilerek konunun rekabet mevzuatı açısından incelenmesi talep edilmiştir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 24.01.2012 tarih ve 681 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 02.02.2012 tarih ve 2012-1-11/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu'nun görüşülmesi sonucunda önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.

40 İlgili karar uyarınca düzenlenen 13.03.2012 tarih ve 2012-1-11/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda özetle; başvuru konusu iddia ile ilgili olarak; Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiğine ilişkin herhangi bir bulgu elde edilemediğinden, soruşturma açılmasına gerek olmadığı ve başvurunun reddedilmesi gerektiği kanaat ve sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Teşebbüs: Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.(MEDAŞ)

17.03.2004 tarih ve 2004/3 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı ile kabul edilen “Elektrik Enerjisi Sektörü Reformu ve Özelleştirme Strateji Belgesi” uyarınca, Türkiye, 21 dağıtım bölgesine ayrılmakta ve her bir dağıtım bölgesi, dağıtım hizmetleri açısından ayrı bir ilgili coğrafi pazar olarak kabul edilmektedir. MEDAŞ; Konya, Aksaray, Niğde, Kırşehir, Nevşehir ve Karaman illerini kapsayan bölgede elektrik dağıtım ve perakende satış hizmeti faaliyetlerini gerçekleştirmekte olup, söz konusu dağıtım bölgesindeki serbest olmayan tüketiciler (aboneler) açısından münhasır tedarikçi konumundadır.

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. İlgili Ürün Pazarı

Dağıtım bölgesindeki abonelere münhasıran elektrik satışı yapan MEDAŞ, elektrik abonelerinin, faturalarını ne şekilde ve hangi bankalar aracılığıyla ödeyeceğine karar vermektedir. Dosya kapsamında, ilgili ürün pazarı “elektrik enerjisinin dağıtım pazarı”, etkilenen pazar “elektrik abonelerinin fatura ödemeleri pazarı” olarak tespit edilmiştir.

I.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

İlgili coğrafi pazar, “Konya, Aksaray, Niğde, Kırşehir, Nevşehir ve Karaman illeri” olarak belirlenmiştir.

I.3.Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

I.3.1. Yapılan Tespitler

MEDAŞ'ın internet sayfası incelendiğinde, abonelerin, aşağıdaki yollardan birini tercih ederek bankalar vasıtasıyla fatura ödemesi yapılabildikleri görülmektedir:

-Gişeden tahsilat: 17 banka hizmet vermektedir.

-Hesaptan otomatik ödeme: 19 banka hizmet vermektedir.

-Kredi kartı ile otomatik ödeme: 12 banka hizmet vermektedir.

-İnternette nakit ödeme: 18 banka hizmet vermektedir.

-İnternette kredi kartı ile ödeme: 8 banka hizmet vermektedir. Bu bankalar; Asya Katılım Bankası, Garanti Bankası, Denizbank, Fortisbank, HSBC, ING Bank, Şekerbank ve Tekstilbank'tır.

-ATM'den ödeme: 6 banka hizmet vermektedir. Bu bankalar; Asya Katılım Bankası, Denizbank, Halk Bankası, İş Bankası, Kuveyt Türk ve Yapı Kredi Bankası'dır.

-Telefon bankacılığı yoluyla ödeme: 8 banka hizmet vermektedir. Bu bankalar; Asya Katılım Bankası, Türkiye Ekonomi Bankası (TEB), Fortisbank, Halk Bankası, HSBC, ING Bank, Kuveyt Türk ve Şekerbank'tır.

12-13/385-114

Yukarıda yer verilen bilgilerden, abonelerin fatura ödemesi yapabileceği bankaların sayısının nispeten az olduğu ödeme şekillerinin; “internetten kredi kartı ile ödeme”, “ATM’den ödeme” ve “telefon bankacılığı yoluyla ödeme” olduğu anlaşılmaktadır. Diğer taraftan, başvuru konusunun kredi kartı ile yapılan ödemeler hususunda olduğu dikkate alındığında, bu yöntemin tercih edilmesi halinde, Garanti Bankası dışında 7 bankaya ödeme yapmanın mümkün olduğu görülmektedir.

110

Öte yandan, MEDAŞ internet sitesi incelendiğinde, Garanti Bankası kredi kartları ve Denizbank Bonus Kart ile yapılan ödemelerde abonelere 2-4 taksit imkanı tanındığı anlaşılmaktadır.

Konuya ilişkin olarak 21.03.2012 tarihinde MEDAŞ yetkilisi ile raportörlerce yapılan görüşmede,

-MEDAŞ’ın elektrik faturası tahsilatı için tüm bankalarla karşılıklı görüşme yaptığı;

120

-Yalnızca Denizbank ve Garanti Bankası’nın, abonelere kredi kartı ile taksitlendirme yoluyla ödeme yapma imkanı sunmayı kabul ettikleri;

-MEDAŞ’ın esasında tüm bankalarla çalışmayı istediği ve bu doğrultuda diğer bankalarla da görüşmeler yaptığı; ancak, diğer bankaların MEDAŞ ile bu tür bir sözleşme yapmayı tercih etmediği,

-Denizbank ve Garanti Bankası ile yapılan sözleşmelerde belli bir süre sınırlamasının olmadığı ve tek taraflı fesih olanağının bulunduğu

130

ifade edilmiştir. Bu ifadelerden de anlaşılacağı üzere, MEDAŞ’ın bankalarla yaptığı anlaşılarda münhasırlık/rekabet yasağı gibi hükümler bulunmamaktadır. Ayrıca, yalnızca Garanti Bankası ve Denizbank, MEDAŞ abonelerinin kredi kartına taksitlendirme yoluyla ödeme yapabilmesini kabul etmiştir.

1.3.2. Değerlendirme

140

Bir teşebbüsün uygulamalarının 4054 sayılı Kanun’un 6. maddesi kapsamında kötüye kullanma teşkil etmesi ve rekabet ihlali olarak değerlendirilebilmesi için öncelikle söz konusu uygulamaları gerçekleştiren teşebbüsün 4054 sayılı Kanun’un 3. maddesinde tanımlandığı anlamda hakim durumda bulunması gerekmektedir.

Somut olayda, MEDAŞ, Konya, Aksaray, Niğde, Kırşehir, Nevşehir ve Karaman illerindeki aboneler açısından tekel konumunda olduğundan, ilgili coğrafi pazarda hakim durumdadır. Diğer taraftan, elektrik abonelerinin fatura ödemeleri konusunda çeşitli şekillerde hizmet veren toplamda 19 banka bulunmaktadır. Bu anlamda, banka kanallı ödemelerde herhangi bir bankanın hakim durumda olması söz konusu değildir.

150

Kredi kartı ile yapılan ödemeler özelinde de, Garanti Bankası dışında yedi farklı banka hizmet vermektedir. Her ne kadar, taksit uygulaması yalnızca Garanti Bankası kredi kartları ve Denizbank Bonus Kart ile yapılan ödemelerde mümkün ise de bu uygulama *haklı ticari koşullar* ile açıklanabilmektedir. Şöyle ki, taksitlendirme, abonelere ek bir ödeme avantajı sağlayan bir uygulama olup bu kapsamda belli bir banka ile anlaşma yapılmış olması, sözleşme yapma özgürlüğü çerçevesinde ticari hayatın olağan akışına uygundur. Kaldı ki; abonelere tanınan diğer ödeme seçenekleri ve ödeme yapılabilecek alternatif bankaların varlığı hesaba katıldığında, tüketici tercihlerinin kısıtlanması, bankalar

12-13/385-114

arasında ayrımcılık yapılması ve dolayısıyla ilgili pazarda rekabetin bozulması/kısıtlanması gibi bir durum söz konusu değildir.

J. SONUÇ

160

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

Dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.